

Socratisch Gesprek

Loes Houweling

Filosofie betekent 'houden van denken' ('filo' staat voor houden van en 'soof' voor denken). In deze drukke wereld, gericht op producten en uitkomsten is de tijd nemen voor en plezier beleven aan denken van ondergeschikt belang geworden. De roep om met elkaar de dialoog aan te gaan klinkt veelvuldig, maar hoe doen we dat? Het Socratisch Gesprek is een vorm van een uitgebreide dialoog. Bij deze methode staat het gezamenlijk denken voorop, een gezamenlijk onderzoek uit voeren naar fundamentele vragen. Aan de hand van een concrete situatie, een gebeurtenis waarin één van de deelnemers zelf handelend is opgetreden, wordt een diepteonderzoek gedaan naar mentale modellen, overtuigingen en eigen denkbeelden. Door explicitering en concretisering van de eigen waarden, kunnen deze waarden getoetst worden aan die van andere deelnemers en kan de mate van gemeenschappelijkheid gezocht worden. Het Socratisch Gesprek brengt naast een verheldering van denkbeelden ook een verbinding in een groep te weeg. Als we mensen willen opleiden, die keuzes kunnen en durven maken, die kunnen samenwerken en vanuit verschillende perspectieven naar een situatie kunnen kijken, dan zullen wij ze moeten ondersteunen in het voeren van een dialoog. De methode van het Socratisch Gesprek, zoals uitgewerkt door Nelson en Heckmann, kent een vaste structuur met verschillende fasen. In de training zullen een aantal van deze fasen doorlopen worden. Vanuit de eigen ervaring daarmee is het vervolgens mogelijk om te bekijken op welke manier elementen uit een Socratisch Gesprek in de opleiding gebruikt kunnen worden. Wat betekent het voor studenten om zo uitgebreid in dialoog te gaan? Hoe kan een begeleider een dialoog starten en begeleiden? In het tweede deel van de training worden de eigen vaardigheden om een dialoog te begeleiden geoefend. De training is bedoeld voor pedagogen, docenten, opleiders, coaches, leraren en social workers, die een eigen onderzoek naar een vraag willen doen en het Socratisch Gesprek of dialoog een plek in hun opleiding willen geven.

De training Socratisch Gesprek

Vorbereiding: bij de intake wordt met de deelnemers een onderzoeksvraag geformuleerd. De deelnemers lezen een artikel waarin het verloop van een Socratisch Gesprek beschreven is. De deelnemers bedenken een concreet voorbeeld bij hun onderzoeksvraag, volgens de richtlijnen uit het artikel.

Op trainingsdag 1 worden oefeningen gepresenteerd ter voorbereiding op het voeren van een dialoog en wordt gestart met het gezamenlijke onderzoek door één van de voorbeelden bij de onderzoeksvraag te kiezen. Ter voorbereiding op trainingsdag 2 werken de trainer(s) en de deelnemer - van wie het voorbeeld gekozen is - het voorbeeld uit. Op trainingsdag 2 worden een aantal fasen van het Socratisch Gesprek doorlopen. Op trainingsdag 3 wordt het Socratisch Gesprek afgerond en wordt bekeken hoe (elementen van) het Socratisch Gesprek een plek kunnen krijgen binnen de opleiding. Op trainingsdag 3 oefenen de deelnemers zelf in het begeleiden van de fasen van het Socratisch Gesprek.

Aantal bijeenkomsten: Vijf bijeenkomsten van zes uur. Aantal deelnemers: maximaal 12 personen en minimaal 8 personen. Trainers: Renée van der Linde en Loes Houweling.

Aanmelden voor de training bij: Marjo Jansen, secretaresse van het lectoraat 'Vernieuwende Opleidingsmethodiek en -didactiek', Buitengaats 13, 1186 MB Amstelveen, tel: 020-441 05 21, e-mail: marjojansen@euronet.nl en FCC.

Kosten:

Bij twee trainers: 15 dagen interne afrekeningkosten (5 dagen plus voorbereiding), kosten lunch en materiaal (interne verrekening € 55,- per docentuur, lunchkosten € 6,-, materiaalkosten pm en externe verrekeningskosten via offerte).